श्रीः
श्रीमते रामानुजाय नमः
श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः
श्रीसीतालक्ष्मणभरतशत्रुघ्नहनुमत्समेत श्रीरामचन्द्र परब्रह्मणे नमः

श्रीमद्रामायणे वाल्मीकीये आदिकाव्ये उत्तरकाण्डे

॥ एकादशाधिकशततमः सर्गः ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

श्री रङ्गरामानुज महादेशिकन्

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

श्रीः

श्रीमते रामानुजाय नमः

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

श्रीसीतालक्ष्मणभरतशत्रुघ्नहनुमत्समेत श्रीरामचन्द्र परब्रह्मणे नमः

॥ एकादशाधिकशततमः सर्गः ॥

श्रीरामायणकाव्यस्योपसंहारस्तस्य महिमा च

एतावदेतदाख्यानं सोत्तरं ब्रह्मपूजितम्।
रामायणमिति ख्यातं मुख्यं वाल्मीकिना कृतम्॥ **7.111.1** ॥

ततः प्रतिष्ठितो विष्णुः स्वर्गलोके यथा पुरा।
येन व्याप्तमिदं सर्वं त्रैलोक्यं सचराचरम्॥ **7.111.2** ॥

ततो देवाः सगन्धर्वाः सिद्धाश्च परमर्षयः।
नित्यं शृण्वन्ति संहृष्टाः काव्यं रामायणं दिवि॥ **7.111.3** ॥

इदमाख्यानमायुष्यं सौभाग्यं पापनाशनम्।
रामायणं वेदसमं श्राद्धेषु श्रावयेद् बुधः॥ **7.111.4** ॥

अपुत्रो लभते पुत्रमधनो लभते धनम्।
सर्वपापैः प्रमुच्येत पादमप्यस्य यः पठेत्॥ **7.111.5** ॥

पापान्यपि च यः कुर्यादहन्यहनि मानवः।
पठत्येकमपि श्लोकं पापात् स परिमुच्यते॥ **7.111.6** ॥

वाचकाय च दातव्यं वस्त्रं धेनुहिरण्यकम्।
वाचके परितुष्टे तु तुष्टाः स्युः सर्वदेवताः॥ **7.111.7** ॥

एतदाख्यानमायुष्यं पठन् रामायणं नरः।
सपुत्रपौत्रो लोकेऽस्मिन् प्रेत्य चेह महीयते॥ **7.111.8** ॥

रामायणं गोविसर्गे मध्याह्ने वा समाहितः।
सायाह्ने वापराह्णे च वाचयन् नावसीदति॥ **7.111.9** ॥

अयोध्यापि पुरी रम्या शून्या वर्षगणान् बहून्।
ऋषभं प्राप्य राजानं निवासमुपयास्यति॥ **7.111.10** ॥

एतदाख्यानमायुष्यं सभविष्यं सहोत्तरम्।
कृतवान् प्रचेतसः पुत्रस्तद् ब्रह्माप्यन्वमन्यत॥ **7.111.11** ॥

अश्वमेधसहस्रस्य वाजपेयायुतस्य च।
लभते श्रवणादेव सर्गस्यैकस्य मानवः॥ **7.111.12** ॥

प्रयागादीनि तीर्थानि गङ्गाद्याः सरितस्तथा।
नैमिषादीन्यरण्यानि कुरुक्षेत्रादिकान्यपि॥ **7.111.13** ॥

गतानि तेन लोकेऽस्मिन् येन रामायणं श्रुतम्।
हेमभारं कुरुक्षेत्रे ग्रस्ते भानौ प्रयच्छति॥ **7.111.14** ॥

यश्च रामायणं लोके शृणोति सदृशावुभौ।
सम्यक्श्रद्धासमायुक्तः शृणुते राघवीं कथाम्॥ **7.111.15** ॥

सर्वपापात् प्रमुच्येत विष्णुलोकं स गच्छति।
आदिकाव्यमिदं त्वार्षं पुरा वाल्मीकिना कृतम्॥ **7.111.16** ॥

यः शृणोति सदा भक्त्या स गच्छेद् वैष्णवीं तनुम्।
पुत्रदाराश्च वर्धन्ते सम्पदः सन्ततिस्तथा॥ **7.111.17** ॥

सत्यमेतद् विदित्वा तु श्रोतव्यं नियतात्मभिः।
गायत्र्याश्च स्वरूपं तद् रामायणमनुत्तमम्॥ **7.111.18** ॥

यः पठेच्छृणुयान्नित्यं चरितं राघवस्य ह।
भक्त्या निष्कल्मषो भूत्वा दीर्घमायुरवाप्नुयात्॥ **7.111.19** ॥

चिन्तयेद् राघवं नित्यं श्रेयः प्राप्तुं य इच्छति।
श्रावयेदिदमाख्यानं ब्राह्मणेभ्यो दिने दिने॥ **7.111.20** ॥

यस्त्विदं रघुनाथस्य चरितं सकलं पठेत्।
सोऽसुक्षये विष्णुलोकं गच्छत्येव न संशयः॥ **7.111.21** ॥

पिता पितामहस्तस्य तथैव प्रपितामहः।
तत्पिता तत्पिता चैव विष्णुं यान्ति न संशयः॥ **7.111.22** ॥

चतुर्वर्गप्रदं नित्यं चरितं राघवस्य तु।
तस्माद् यत्नवता नित्यं श्रोतव्यं परमं सदा॥ **7.111.23** ॥

शृण्वन् रामायणं भक्त्या यः पादं पदमेव वा।
स याति ब्रह्मणः स्थानं ब्रह्मणा पूज्यते सदा॥ **7.111.24** ॥

एवमेतत् पुरावृत्तमाख्यानं भद्रमस्तु वः।
प्रव्याहरत विस्रब्धं बलं विष्णोः प्रवर्धताम्॥ **7.111.25** ॥

॥ इत्यार्षे श्रीमद्रामायणे वाल्मीकीये आदिकाव्ये
उत्तरकाण्डे एकादशाधिकशततमः सर्गः॥